

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenemš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 74.

V Ljubljani, v ponedeljek 31. marca 1884.

Letnik XII.

Vabilo na naročbo.

„SLOVENEČ“

začel se bo izdajati s 1. aprilom v drugem četrtletju in se toraj za p. n. naročnike-četrtletnike prične nova naročnina, ktero naj blagovolijo o pravem času zaradi rednega pošiljanja lista ponoviti, ob enem pa naj nam vsak dosednji naročnik skuša pridobiti vsaj še enega novega.

„Slovenec“ velja za Ljubljano ne da bi se na dom pošiljal:

Za celo leto	13 gl. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računi 10 kr. več na mesec.

Po pošti prejeman velja:

Za celo leto predplačan	15 gl. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Opravništvo „Slovenca“.

Državni zbor.

Z Dunaja, 30. marca.

Obe zbornici

ste včeraj zborovali. Gospodska zbornica je brez vsakere razprave rešila več predlogov, med njimi postavo o pobiranju davkov v mesecu aprilu. Prihodnji teden bode pa menda obravnavala državni proračun, ki ga sedaj pretresa dotični odsek.

Zbornica poslancev imela je včeraj obravnavati postavo o vravnavi najvišjega računskega urada. Pa poslanec Hausner, ki je bil izbran za poročevalca o tej zadevi, je nekaj obolel — pravijo da je predvčeranjem kri bruhal — zato je predsednik ta predlog odložil z dnevnega reda ter odseku naročil, da naj izbere družega poročevalca. To se je včeraj zgodilo in bode sedaj o tej zadevi poročal česki poslanec Schindler. Reč pride jutri v zbornici na vrsto; kako pa se bode rešila, se še ne vé. Vlada tirja, da

mora biti predsednik najvišjega računskega sklepa odvisen od nje, večina odsekov pa je sklenila, da naj bo po zgledu sodnijskih uradnikov neodvisen in nepremakljiv do 80. leta svoje starosti. Ako bi imel namreč minister pravico predsednika najvišjega računskega urada odstaviti, bi si on iz strahu, da bi ga minister ne odstavil, morda ne upal državnemu zboru v poročilih, o računskih sklepih naznaniti, da je minister za to ali uno reč več potrosil, kakor mu je bilo v proračunu dovoljeno. To je gotovo važen vzrok za neodvisnost predsednikovo, ali čudno bi vendar le bilo v postavi izreči, da obdrži svojo službo do 80. leta svoje starosti, dasiravno morda deset let ali še več ni za nikakoršno rabo. Nekteri poslanci pa mislijo, da naj predsednik ne bo odvisen od vlade, pač pa od državnega zbora. Prav nič se toraj ne more reči, kako se bo reč zasukala, ker zopet eni mislijo, da edini neodvisni uradniki so ministri, ki so odgovorni cesarju, vsi drugi pa morajo biti podložni ministrom.

Seja bila je vsled odstave tega predmeta jako suhoparna. Najprej se je brez ugovora potrdil računski sklep za leto 1878, potem pa se je pričela obravnavati o peticijah, katerih je bilo rešeno mnogo, ne da bi se bilo kaj govorilo. Samo pri peticiji davkarskih uradnikov za odpravo naslovnih davkarjev in kontrolorjev govorila sta poslanca Richter in Promber, ter reč priporočala vladi. Med peticijami bile so nekatere jako čudne. Neki žagar menda s Českega, je n. pr. prosil, naj mu državni zbor pri vladi preskrbi 6000 gold. posojila na 25 let; to se tem laglje zgodi, misli si prosilec, ker vlada s tem le pomaga svojim davkoplačevalcem. Zopet neka občina česka ali moravska je prosila, da bi se njih podružnica spremenila v farno cerkev, in nekdo je prosil, naj se kaznuje puškar Werndel, ker je leta 1871 nekaj zabojev pušk oddal na železnico, češ, da so v zabojih deli raznih mašin. Zbornica je seveda o teh in enakih prošnjah prestopila na dnevni red, druge pa je vladi izročila s potrebnimi nasveti.

Na koncu včerajšnje seje interpeliral je poslanec Farth vlado, hoče li priporočati vnanjemu ministru, naj se pri egiptovski vladi potegne za to, da se

avstrijskim podložnikom prej ko mogoče izplača odškodnina za škodo, ki so jo imeli za časa tamošnje vstaje? Poslancev bilo je komaj toliko v zbornici, da je bila sklepčna. Ob dveh popoldne bila je seja sklenjena.

Časnikarski kolek.

Odsek za odpravo časnikarskega koleka imel je v petek zvečer sejo, v kateri je sklenil zbornici nasvetovati: 1. Kolek za časnike in koledarje se odpravi. 2. Ta postava zadobi veljavo s 1. januarjem l. 1885.

Ta predlog sprožil je bil o svojem času poslanec Fanderlik v zbornici, pa v odseku, ki je bil v ta namen izvoljen, se reč ni mogla dognati, ker je imela vlada raznotere pomisleke in je obetala odseku izročiti potrebne statistične izkaze. To se pa ni zgodilo, zato je odsek v zadnji seji reč dognal, dasi je vlada oporekala, da ne more pogrešati dohodkov, ki jih ima od časnikarskega koleka. Toda poslanci so povdarjali, da nikakor ne gre za majhne časnike tirjati enakega koleka, kakor za velike Dunajske liste, ki obsegajo po 20 do 30 strani in izhajajo po dvakrat ali celo trikrat na dan, ter so vladi priporočali, naj se kolek, ako ga že ne more popolnoma odpraviti, določuje po velikosti lista. Na Francoskem n. pr. se plačuje po teži papirja, ki se porabi za časnik. Papir se namreč zvaga, in kolikor centov se ga potrebuje, toliko koleka se skupno odrajuje. Poljski poslanec Chamiec je oporekal odpravi koleka in je hotel naj se reč zopet odloži, pa ostal je v manjšini, ker je pet poslancev zoper tri sklenilo zbornici priporočati naj se kolek odpravi. Za poročevalca bil je izvoljen g. Fanderlik.

Žganjarski odsek

je včeraj dovršil posvetovanje o žganjarskem davku in bode dotična postava prišla v obravnavo v sredo, ker se bo poročilo razdelilo še le v torek. Postava je precej obširna, zato utegne razprava o njej trajati dva ali tri dni.

LISTEK.

Sanje.

(Dalje.)

Približajva se zadnjemu kupu! V njem se vidi največ uboge nesrečnice — tako se pravi temu organičenemu bitju. Navadnih smetij tukaj ni prav veliko, za silo se pa vendar dobi kaka trohica. — Gregor! — Ali je res ali se motim? Iz prahu se slišijo glasovi. Kaj je to? — Žužki se morajo pogovarjati. Je že res. Miroljubne živalice so to, ne govore o vojni. Nekako učeno se pogovarjajo kakor bi imeli šolo. Zdaj se je oglasil krepak glas. Učitelj je, po učiteljsko nekoga ošteva. „Kako govorite? — se hudeje učitelj. Ali sem vas tako učil? Palček! ti si poprej izgovarjal nikdo, zdaj pa praviš nikdo. Zmeraj enako! In ti, pritlikavček, si se včeraj opravičeval: jaz nisem bil, danes pa odgovarjaš: jaz nesem. Kaj je to? — Malopridnež! Kaj si pa ti napisal? — Kozak je tekel napovedati me.... Morate iti večerjati....

Šel sem poizvedeti... Čemu imamo namenivnik! Nedoločnik je tebi posebno v čisljih, kakor se vidi tudi iz teh-le stavkov: Poslal je povelje ničesar se ne dotakniti... Ga je prosiligrati... Prisilil me je sesti... itd. Ali mati tako govore? Svoje glave! nikoli se ne boš poboljšal. Palček mora spet nagajati, se ve da! — Zopernejši pa zoprni, nekateri pa kateri, ljubeznjiv in ljubeznjiv... in v enej nalogi! No zdaj pa se strupenček pomaga! — Jaz sem dejal, da je treba ločiti saj ali vsaj, kakor ločijo priprosti ljudje, ki se „saj“ navadno navajajo razlog, z vsaj pa določujejo mero. Tako n. pr. govore: Kaj boš tajil, saj sem te videl? — Vsaj kruha mi dajte, če nočete dati mesa, ali pa: Vsaj en goldinar mi posodi. Tako so včasih ločili tudi notri in noter, gori in gor, doli in dol, ko so prvo stavili na vprašanje kje? drugo pa na vprašanje kam? — In ti tam zadej! zakaj praviš: ničesar se ni izpremenilo? Ker je zadnji glagol dvoumen, treba je reči ali: nič se ni izpremenilo ali pa: ničesar niso izpremenili. Palček mora zmeraj svoje burke uganjati! V prvem stavku pišeš vže, v drugem pa uže in prav tako uzrok in vzrok, h koncu — k kmetu. Kaj misliš, da

povsod razlika mika? — Čegavi so pa ti kozlički: Stokala so blede ustne... Tu so medržali šest tednov... ha, ha! kaj jih niso nič roke bolele? — Teh živalic mi pa ni treba več v šolo goniti. Otroci zapomnite si zdaj-le vsi splošno pravilo: Kedar v nalogi kaj slovenite, mislite tako kakor so vas mati učili. Kedar boste veliki in boste imeli pastirja, ga boste tako oblačili, kakor je vaša navada, ne pa tako, kakor ga je oblačil gospodar, pri katerem je pastir poprej služil. Tako. — Zdaj bo pa zadosti za danes. — „Gregor! v tej šoli bi se človek pa še česa naučil. Nesrečnica ni tako zapuščena na svojem kupu, kakor bi kdo mislil. Učenci v prahu jo zmeraj kratkočasijo. Pustiva jo v tej družbi. Zadosti dolgo sva brskala po podrešetni. Površno sva jo pregledovala, pa sem je že do grla sit. Veš kaj, zdaj daj pa ti v skrožke prste potakniti.“

„Da bo kaj spremembe, naj se ti pa zgodi volja. Začniva se skrožki, ki so se nabrali nad prvo podrešitino, nad ono, ki raste v gorskem zakotji, kakor si jo ti imenoval. — Ciril! — moj kupec presega tvojega. Veči je, potlej je v njem pa še debeleja roba. Oči ne bo treba preveč napenjati. Le pogledj! Tu imaš precej kos papirja. Menda je bilo

Govor posl. grofa Margherija za izpeljavo dolenjske železnice.

Izprosil sem si besede gledé podpore za cesarjevič Rudolfovo železnico, ki znaša 5,972.000 gold., ker me je volja bolj od blizo osvetliti vzroke tega nikakor ne malostnega primanjkljaja in pa da navetujem pomoč, kako bi se dal odpraviti. Znano mi je, da mora imeti pogum, kdor hoče v očigled tolike svote, kakor se je ona že letos za zgradbe železnice dovolila, zopet predlagati načrt o zgradbi nove železnice, oziroma podaljšanju že obstoječe; toda trdno prepričanje, da bi podaljšana Rudolfova železnica iz Ljubljane preko Dolenjskega do Karlovca ali prav za prav do Josipdola letni primanjkljaj 6 milijonov zmanjšala, če bi ga že ne odpravila popolnoma in pa velika važnost, ki bi jo ta proga v trgovinskem, gospodarskem in vojaškem oziru imela, dajeta mi pogum, da se za njo potegnem.

Obresti je vlada in pa tedišnja večina zagotovila le pod pogojem, da je ta železnična kot svetovna železnica namenjena iztok z zahodom vezati.

Zgradba arlske železnice nas je temu zaželjenemu koncu mnogo bližej pripeljala, ker je ta železnica z evropskim zapadom v naravni zvezi; drugzega toraj ne manjka, kakor zgradbe primerno jako kratke proge Ljubljana-Karlovec in promet med iztokom in zahodom v Evropi bo napravljen. Proga Arl - Ljubljana - Karlovec - Novi - Sarajevo - Mitrovica - Novibazar - Solun je najkrajša iz egejskega morja v Pariz.

Da se ta proga ohrani našemu prometu, menim, bil je menda jako tehten vzrok bosniškega zasedanja in je še. Ako se je pa morda naša vlada že tej ideji odpovedala, pa pač vsa bosanska okupacija prazno pustolovstvo ostane, kterege bi nihče opravičiti ne zamogel in vsa kri in vse premoženje bilo bi zastoj venkaj zmetano.

Da; celó to je moja misel, da če visoka vlada misli, da bi mi tega smotra ne dosegli, in če je ni volja izvršiti k temu potrebnih sredstev, h katerim pred vsem zvezo bosanskih in srbskih železnice s tostransko železnično mrežo prištevam, bi bilo pač bolje, da Bosno našemu tridesetpercentnemu sosedu (Ogerski) prepustimo. Saj opravičstvo imajo že tako popolnoma v svojih rokah; naj še vojaške posadke napolnijo s svojimi honvedi in mi dobomo naše fante nazaj, katerih posebno marsikako manjše mestice bitko pogreša.

Toda ne le samo zveza z bosniškimi in od tistih nadalje v bodočnosti z egejskim morjem zahteva zgradbo proge Ljubljana-Karlovec, temveč tudi dalmatinske železnice, ktere se morajo konečno vendar le dograditi, nujno zahtevajo zvezo s tostransko polovico cesarstva; kajti le s tem pogojem so se gradile in le na ta način so zmožne, da se ohranijo. Da se pa to vse vresniči, mora se neogibno proga Ljubljana-Karlovec graditi.

Primanjkljaj letnih 6 milijonov opominja nas dan na dan, da ali Rudolfovo železnico popolnoma opustimo, ali pa ji pomagamo, da bode živeti zamogla, da se bo izplačevala. Izplačevala se bo pa prav izvestno, ako se ona zveže po eni strani z arlsko železnico, po drugi pa od Josipdola do Novega podaljša; dalje se zopet po naši strani zveže neposredno

s Solunom, ob enem pa tudi na dalmatinske železnice priklopi. Ona bo potem ves prehajalni promet iz egejskega morja v središče Evrope posredovala, vsled tega bo pa zginil deficit 6 milijonov in morda še več iz državnega proračuna.

Nečem se pa tako daleč ozirati; omenil bom le edino onih koristi, ktere bo železnica in dežela se vdeležila iz zveze Ljubljana-Josipdol. Pred vsem si zagotovimo Bosno in Hercegovino, kamor bomo v bodočnosti oddajali svoje izdelke. Ako pa tega ne storimo, podvržemo se železniškim tarifam ogerske krone. Kaj bi pa to pomenilo, ne maram natančneje opisovati; kajti kdor ima oči, vsak bo videl, da je madjarska železnična politika od dne do dne jasnejša. Pri vsem tem je pa še druga nevarnost. Le pustite Narento (reka v Dalmaciji) uravnati in iz ondašnjih potov ceste narediti, in takoj nam je boj napovedan z blagom zapadne Evrope in bojim se, da tudi jako srečna colna politika ne bo zamogla zadosti varovati naše obrtnije.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 31. marca.

Notranje dežele.

Načrt resolucije o kongruu, ki ga ima dotično odborovo poročilo se glasi: „Da se stalno vravnajo dotacije za katoliško duhovenstvo, se e. kr. vlada poziva 1. Da v sporazumljenji se škofi določi a) Koliko bi se lahko obrnilo za dotacijo od prihodkov cerkvenega zaklada in sicer drugzega cerkvenega premoženja po posamičnih kraljevinah in deželah, ktere so v državnem zboru zastopane; b) na kakošen način in v kolikošni meri naj sodelujejo pri tem boljši fare v bodočnosti; 2. po rešitvi teh vprašanj naj se prej ko mogoče predloži primerna postava ustavni obravnavi, ktera bo a) določevala, kolik da mora biti stanu primeren najmanjši dohodek (kongrua) samostojnih dušnih pastirjev in duhovnih pomočnikov, kakor tudi najmanjša pokojnina tistih duhovnov, ki ne morejo več svoje službe opravljati (deficientov) po vsaki v državnem zboru zastopani deželi ali kraljevini; b) določila, na kakošen način naj se pri tistih duhovnijah, ki so za neogibno potrebne spoznane, in kjer dohodki, ki so združeni z duhovnimi opravili, ne nesejo toliko, da bi določeno kongruo pokrili, ta dopolni, kakor tudi, kako naj se pivša vpokojnina deficientov; konečno c) določila, da se po tistih deželah in kraljevinah, po katerih se dotacija ne bo zamogla dobiti iz verskega zaklada boljše dotiranaš fará, ona dajala iz državnega zaklada.“

Kakor znano, se je gorenje-avstrijski poslanec **dr. Schaub** odpovedal državnemu poslanstvu. Cesarski namestnik zaukazal je novo volitev na 15. aprila in bo skoraj gotovo zopet Schaub izvoljen.

Smešna je vest Brnškega „Tagesbote“, da je vlada že po novem letu začela barantati s tirolskim cesarskim namestnikom, če bi li on ne bil pri volji sestaviti **novega kabineta**, ker bodo iz sedanjega izstopili ministri: Taaffe, Dunajevski in Pražak. Da je cela novica bosa, kakor hrvaški konj na paši, nam ni potreba posebej povdarjati, zadosti je, ako pogledamo može, katerih bi se Nemci radi znebili. Taaffe predsednik, bi rad mir napravil med narodi, toraj nikakor ni po nemškem okusu, venkaj toraj z njim. Dunajevski in Pražak sta Slovana in bi lahko Slovanom potuho dajala, ako bi hotela, vrh tega si pa Dunajevski kot finančni minister prizadeva, dr-

resnici, temu je čisto nepotrebno lepo in koristno berilo, ker se mu v krčmi zadosti srce blaži. Kaj nas sleparite toraj s takim nepotrebnim berilom? Dajte nam raje velicah mest, kjer ne bo družih poslopij kakor krčmarska, pa se nam bo precej vrnil izgubljeni raj, ki bo po vrhu še prekrojen po narodnih zahtevah! — Časnikarji in drugi pisatelji, omolknite že vendar o duhomornih pijačah! Pogledajte sajastega krivca v skrožkih? Ukajen je kakor muren in tako utrujen, da se mu v eno mer po taci narodnih domih zdeha in celo obljubljen nebesa prodaja za cekinasto vino. Usmilite se ga in ga spremite kam v — krčmo, da ga rešite strašne pogube. O nesrečni Ahasver v Kresu nič nisi boljši od svojih judovskih bratov, ki so križali Odrašenika, ko se tako trdovratno upirali narodni sreči. Gostilnice, krčme, pijača — to so največje dobrote na svetu, ti pa govoriš zoper popivanje, očitaš pisateljem, da vino preveč obožujejo, tožiš, da ljudje preveč časte bakha. — Proč s krivim prerokom! Kamenjajte ga!

(Konec prih.)

žavnemu strašilu deficitu vrat zaviti, kar se mu bo tudi posrečilo, ako še kaj dolgo minister ostane. Kaj tacega pa Nemci niso še doživeli, da bi bil kdo njihovih deficit pomanjšal. Vedno je bil večji, od leta do leta, manjšega pa niso nikdar videli, dokler smo imeli denarne ministre nemške krvi. Če se toraj Nemcem ni posrečilo, se tudi Slovanom ne sme, tako so jo „potuhtali“ nemški modrijani v slovanskem Brnu in konec je bil, da mora tudi Dunajevski odstopiti. Mi pa le toliko pravimo, da je dobro, da se oslovski glas ne sliši do neba!

Tisza se je zagrozil vsem **ogerskim sodnijam**, da naj na to gledajo, da se ne bodo nikjer več ponavljali žalostni izgredi, ki so se v Osegledu godili. Brezvestni agitatorji naj se kaznujejo, kolikor je najbolj strogo mogoče, malomarni uradniki naj se odpustijo iz službe in pri volitvah naj se na nikogar ne pritiska, da bi morda zoper lastno prepričanje volil. Konečno Tisza še spominja na svojo naredbo gledé postopanja proti antisemitom in pravi, da če bi se sodnije same v takih položajih kazale malomarne, bo on sam zanikerne uradnike v roke vzal.

Anarhisti so po celem svetu med seboj zvezani. Ko so jih v Budapeštu preganjati začeli in več tičev že prijeli in zaprli, pride iz Londona od Shmitta podpisan telegram na kraljevo poštno vodstvo v Budapeštu, da naj se pismo na Matija Rusa nikar temu ne izroči, temveč naj se vrne nazaj v London. Pisma takrat še ni bilo v Budapeštu. Ko pismo dojde še le čez nekaj dni, ga poštno vodstvo izroči državnemu pravdnstvu in ta zopet preiskovalnemu sodniku, kteri ga v imenu sodnije konfiscira. Pismo se bo pri zaslišanji Rusa javno odprlo in prebralo, ter se je nadjati, da se bo marsiktera sedaj še popolnoma prikrita reč odkrila svetu. Toliko je pa že sedaj dokazano, da so bili Dunajski in Budapeštanski socialisti v najtesnejši zvezi in najožji dotiki. Pisarili so si malo, temveč pa so občevali med saboj esobno popotovajoč iz Dunaja v Budapešt in narobe. Pri teh svojih shodih sklenili so tudi nadležnih jim organov Hlubeka in Blöcha in zaradi pridobitve denarja pa menjevalca Eiserta znebiti se. Shajali so se navadno zvečer po končanem dnevnem delu po javnih sprehajališčih in zlobne namene kovali.

Pri e. kr. okrajnem glavarstvu v **Stry-ju na Gališkem** izneverila se je velika svota založenega denarja. Poškodovani so: Albrechtova železnica, grof Kinsky in veliko revežev. Preiskava se je izročila namestniškemu sovetniku Wolanskemu.

Vnanje države.

„Pester Lloyd“ je dvakrat dregnil v sršenov meh s svojimi strupenimi članki proti **Rustiji**, ki so v ruskih diplomatskih krogih veliko nevoljo povzročili. Očital jim je namreč samopašnost v srednje-azijski politiki. Ruse je kaj tacega tim več iznenadilo, ker si oni vse prizadevajo, da bi si z Avstrijo in Nemčijo ohranili dobro prijateljstvo.

„Fremdenblatt“ se peča s **švicarsko politiko** in se jako hvalevredno o nji izrazi, da je iz lastnega nagiba za to skrbela, da je anarhistom enkrat za vselej kovačnico zaprla, kjer so se kovali državam in posamičnim družinam hudobni in pogubljivi naklepi. Švicarji niso anarhistov izganjali, temveč so jim gostoljubnost tudi še dalje pustili, toda skrbeli so, da je pristopila švicarska policija k evropskemu mednarodnemu redarstvu, ktero bo sedaj, lahko bi rekli, na neviden način anarhiste opazovalo, da si tega sami ne bodo svesti, kje in kdo. In taka politika nasproti tako nevarnim ljudem, kakor so ravno anarhisti je mnogo boljša, kakor pa da bi jih bili morda po celem svetu raztepli. Naj bodo ondi, kjer jih že poznajo, tim ložje za policijo. Lahko se bo sedaj reklo o njih, pravi „Fremdenblatt“, da kjer so dva ali trije zbrani v imenu anarhije, je detektiv (tajni policaj) izvestno med njimi in policija bi morala skrbeti, da, ako bi anarhisti še ne imeli švicarskega pribežališča, bi se jim moralo tako pripraviti.

Kitajski zastopnik **marquis Tseng**, ki je tudi tacega kalibra mož, kakor ameriški zastopnik Sergeant v Berlinu, prišel bo zopet v Pariz in časnikarji doživeli bodo zopet priložnost, da, kar so danes za resnico prodajali, bodo zopet jutri preklavali morali. Kajti na vsak način se bodo s Kitajci zopet pogodbe obravnavati jele, Morda bodo sedaj kaj bolj priupstljivi, od kar so jim Francozi nekoliko prah iz hlač stepili.

Nekteri ljudje imajo res debelo kožo in kosmata ušesa. K tem se sme tudi **bivši ameriški poslanec** na nemškem dvoru prištevati, kterege je zastopni sovet v Washingtonu v najnovejšem času v Petrograd prestavil. Sergeant, tako se stojični mož imenuje, se je zakrivil sočutja z nemško naprednjaško stranko, ktera si je z Bismarkovo navskriž. Od takrat jel ga je Bismark po strani gledati. Sedaj so pa nemški časniki, Bismarkovi prijatelji, po njem padli, ter so med drugimi Sergeanta sleparije obdolžili, ktere se je neki v Ameriki pri zgradbi železnice vdeležil in da menda tudi pri vpeljavi ameriške svinjine na Nemško nima čistih rok. Tak zastopnik, pisali so, moral bi se po noči iz Berlina pobrati, da bi ga nihče več ne videl. Sergeant se je pa za vse to jako malo brigal in dalje svoja pota hodil. Da še celo k Bismarku je prišel na kosilo, ko mu je nedavno poslednji povabilo poslal. Drugače pa je

v njem seme zavito. Popisan je. Beriva! — „mi opozorujemo... na veliko odgojiteljno važnost lepe književnosti, koja vplemenjuje srce, budi vzvišene ideje in čvrstiznačaj moramo dati književnosti praktični smer, da prodre v vse sloje in kroge naroda.“ — Zlatega denarja so vredne te besede. Ko bi jih znali ljudje le ceniti! — Ali ni res vse hvale vreden namen: „skrbeti, kako bi narodu brez razlike stanu in starosti za najmanjšo ceno podajali lepega in koristnega čitanja... kateremu gledé pravnosti in nikakešnega prigovora?“ Kedor si prizadeva doseči kaj tacega za tega se mora ogreti srce vsacemu pravemu rodoljuba — vsaj meni se tako dozdeva. — Še en papirček! Spet popisan. Na njem se bere, „da je krčma svetišče, kjer smo si vsi bratje, vsi sestre, kjer se izganjajo zastarela sovraštva in strasti, kjer se sklepa toliko lepih zvez, rodi toliko blagih namenov, kakor nikjer drugod,... naroda življenje se razvija v najodkritosrčniši podobi pri kupi vina“. — Kako se razločujejo prejšnje besede od teh! Kedo je prepričan o zadnji

misli ameriška vlada v Washingtonu; njej je več na dobrih razmerah med Ameriko in Nemčijo, kakor pa na napačnih nazorih in pokvarjenem okusu njenega zastopnika, ter ga je zaradi tega prestavila. Stem je ona Bismarku dokazala, da se popolnoma z njim strinja in da Laskerjeva afera ni bila njeno delo, temveč Sergeantovo.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, 27. marca. Govori v katoliški družbi, kateri se o zimski dobi imajo navadno v sredah moškim družnikom, so se preteklo sredo sklenili. Sprožil je bil take podučne govore g. dr. A. Čebašek, ter imel jih največ verstvene od konca sam po nemški, ali poznej so se poprijeli mnogi gospodje po slovenski, in bili so, čim bolj različni, tem bolj mični in koristni. Lani so se bili opustili, kar mnogim ni bilo po godu, torej so si jih osnovali letos spet v vzajemno podučevanje in razvedrovanje.

V tej zimski dobi govorili so n. pr. gg.: M. Kolar o Lutru in njegovem času, M. Močnik o Afriki in nje stanovnikih, dr. A. Jarc o kraljestvu duhov ali tako zvanem spiritizmu, J. Resnik o pravi krščanski omiki, J. Marn o Velehradu, A. Kržič o pravičnosti in njeni sreči pri raznih ljudéh, J. Flis o umetnosti in posebej o leposlovju, A. Zupančič o Parizu, njegovem beraštvu in časnistvu, kanonik L. Jeran o Jeruzalemu, Božjem grobu, Jordanu itd. s svojega popotovanja po sveti deželi.

Že iz tega se vidi, kako različne tvarine so se obravnavale in največ izvrstno, da bi govori — vseh skup bilo je šestnajst — bili vredni bolj množnega poslušalstva. Nekteri so že priobčeni po časnikih; o drugih je želeli, da ne ostanejo le v osnovah ali na papirju, marveč da se dadó na korist večemu občinstvu. Dobro blago se hvali samo, pravijo, in kakor katoliški družniki sploh ne trobijo pred seboj, da bi náse obračali pozornost; vendar bi bilo svetovati predsedništvu, da bi vsako leto skrbelo za tako podučna in zanimljiva predavanja, pa tudi, da bi jih sproti po gotovem glasilu napovedalo, ker stanovitno opominjani bi še marsikteri prihajali k tem večernim zborom. Tudi je gledati na dobro stvar, da se ta poživlja in pospešuje, kolikor je mogoče, in v ta namen bodi pričujoče sporočilo katoliški družbi na zdar!

Iz Trsta, 29. marca. Trst ni še videl takega pogreba, kakor je bil včeraj vsemu slovenskemu svetu znanega pesnika Jovana Vesela Koseskega. Ob 5. uri popoldne bilo je vse vredjeno, ko pride častita duhovščina 21 gospodov: spreved je vodil monsignor A. Hrovatin, kanonik in župnik fare sv. Antona novega. Ulice, po katerih je šel spreved, bile so vse natlačene, enako okna hiš. Že nekaj časa pred 5. uro pomikal se je spreved po redu, najprvo pred duhovščino šli so siromaki iz siromašnice s križem, zatem so stopale deputacije dva in dva, ktere so nosile vence s trakovi v trobojnih barvah in sicer po sledečem redu: delavsko podporno društvo, politično društvo „Edinost“, politično društvo „Sloga“ goriško, vredništvo „Soče“ iz Gorice, pekovo pevsko društvo „Jadranska Zarja“, Tržaški „Sokol“, Tržaška Čitalnica, Goriška Čitalnica, slovenski dijaki na gimnaziji v Trstu, Sežanska Čitalnica, Čitalnica Il. Bistrice, Dolinska Čitalnica in „Slovenska Matica“ iz Ljubljane, ktera je poslala venec, kterege so nosili tukajšnji dijaki. Gorica je pokazala ta pot, da je umrlému skazala čast, ktera mu pristoji, poslala je tri vence, iz Ljubljane šteli smo le en venec. Kje je bila Čitalnica, „Dramatično društvo“, „Sokol“ itd., vsak je popraševal po Ljubljanskih venci in zastopih. Pevec delavskega društva, kateri so se v kratkem kot tica feniks iz groblje dvignili, peli so močan zbor v cerkvi Cegnarjevo „Blagor mu“, kar je vse ganilo. Bila je, da si velika, natlačena do poslednjega kotička, akoravno je straža zabranjevala uhod.

Iz cerkve odpeljali so se ostanki Koseskega na pokopališče; nad 40 vencev krilo je voz. Trobojni trakovi, kateri so bili prej le bele vrane, vihrali so raz voza med cveticami in dragocenimi venci. Brezštevilno kočij spremljevalo je rakev na pokopališče, ko procesija vrela so ljudje na kraj miru, rekoč: Slovenci bodo peli. Ko je bila rakev blagoslovljena, nastopil je naš stari gardist Cegnar ter začel govoriti. Krepkim glasom slikal je življenje ranjcega, povdarjal je njegovo delovanje kot oče družine, kot sin naroda, kateremu je zvest ostal do zadnjega trenutka. Vse njegove poezije bile so na etični pod-

lagi naslonjene. Njegova dela storile so ga neumrjočega s Horacovim izrekom itd. delavni človek nikdar ne umrje.

Konec govora zagrmelo je med častilci frenetično „Slava mu!“ Peveci so potem zapeli Jelenovo „Molitev“, rakva spuščena je bila v grob. Srce se je trgalo, ko so padale kepe zemlje na rakvo; izmed treh prvih one dóbe, ko je še naš narod v povojih trdno spal spanje nezvesti, vlegel se je Koseski zadnji v grob. Oratar slovenski, kakor je sam pel, bil je ves čas svojega življenja izgled vsem svojim součencem, kot e. kr. uradnik se ni pustil radi narodnosti tlačiti, akoravno so ga njegovi predpostavljene nagovarjali, da naj piše za nemški narod. On pa jim je odgovoril: Vaš narod ni moj in ima že bogato literaturo, moj narod pa je reven in zategadel pišem zanj, ker sem sin slovenskega naroda. Vse ga je spoštovalo, bil je dober v vsacim, branitelj pravice in zaščitnik preganjenim.

V privatnem življenju imel je obilo humorja in marsikakšno smešno je povedal. Ošabnosti ni poznal, odgovoril je vsacemu prijazno in odzdravil priljubno, kateri ga je pozdravil. Zahajal je prejšnje čase, ko je še lahko hodil, v kavarno Bot, pisalec teh vrst imel je čast vsak dan z njim občevati; to je bil res pravi Nestor slovenskih pesnikov. Načrtov je imel veliko izvršiti, pa bolezen mu je zavirala in marsikteri rokopis leži nedovršen. Vso njegovo ostalino, bode izročil stareji sin Viktor narodu, to je nemu pisatelju v Trstu v porabo. Iz dežele se društva niso dosti zmenila za vdeležbo pogreba, akoravno se je na vse čitalnice še isto noč poslalo oznanilo. Edino Bistriška in Sežanska čitalnica rešili ste svojo čast, kar je vse hvale vredno. Tržaška društva so potem več pripomogle, da se je rešila narodna čast tržaških Slovencev nasprot nekterim zopernikom.

Iz Primorja, 22. marca. (Mar smo res vsi enako zvesti Avstriji? Isterskih Italijanov zvestoba pa škof Poreški.) (Konec.) Razne že mnogo let se ponavljajoče petardne demonstracije, — in tudi najnovejša od 18. t. m. pred namestniškim poslopjem v Trstu, — ki velja najbrže vladi zaradi obsodbe „Independentovega“ vrednika, nam pričujejo prav jasno kot beli dan, da istersko-primorsko-italijanska zvestoba do Avstrije ni vredna zdaj v mirnem času piškavega oreha; kaj pa še le ob času poskušnje, n. pr. vojske? Dejanja, čini, neovrželjiva „facta“, vse drugače govoré, kakor pa nemško-judovski poslanec Suess in za njim naša gospá „l' Eco“, ki je menda tudi to že pozabila ali pa noče verjeti, kaj se je godilo lani v Poreškem deželnem zboru hrvaškim poslancem.

Ko bi hotel pa vse na drobno in obširno opisovati in slikati „illustracije“ k zvestobi mnogoštevilnih primorskih Italijanov do cesarja in Avstrije, bi imel vaš cenjeni dnevnik premajhna predala in bi težko prišel do konca. Zato bodi za sedaj dovelj „Slovencu“ in gospej „l' Eco“, — ktere pa nikakor ne identificiram z „irredento“, — basta! Hotel sem s temi vrstami konstatirati nekoliko neresničnost trjenja omienjenega lista, v kolikor jaz naše primorske narodno-politične razmere iz lastne skušnje in izusti verjetnih prič dobro poznam, s konečne opazko, da se tako neresnično trjenje imenuje po katoliškemu katekizmu: „greh zagovarjati“. Če ga žid Suess ne pozná, poznati bi ga imel katolik, da je to 9. ptuji greh.

To je zdaj neki trdno, da postane dr. Flapp, sedanji profesor cerkvenega prava in cerkvene zgodovine v Goriškem osrednjem semenišču, Poreški škof. Rojen je l. 1845 v Korminu od ubogih poštenih starišev. Kot dijak je bil vedno izgleden in priden. Naučil se je nekoliko slovensčine že popred v semenišču in je mnogoleten ud družbe sv. Mohora.

Kolikor ga poznajo njegovi sošolci, ni nikakor nasprotnik slovensčine, ampak jo kakor Furlan rad govori. Ima tudi služabnico slovenskega rodu. Torej ni res, kar so slovenski listi o njem pisali, češ, da ne ume slovensčine; in kot talentiran značajni višji pastir, se bo gotovo podvzval, da se kmalo nauči potrebne hrvaščine in se je menda že sedaj uči iz slovnice. Za Italijane on tudi odveč ne gori, ker je lanskega leta, da vstreže Tržaškemu namestniku, glasoval, tako proti slovenskim kakor italijanskim pararelkam, ki bi se imele ustanoviti na goriški gimnaziji. On je v oziru narodnosti „brez barve“, ali z drugo besedo „vladen“,*) kakor je sama Tržaška vlada.

*) Saj drugačnih škofov itak sedanja vlada ne mara in ne predlaga, da se le ponavlja zopet izrek papeža, ki je pi-al ranjemu Frančišku I. „Scribas tantum mihi praeponis!“ Pis-

Se vé, da Dobrile ne bo dobila tako hitro uboga Istra; pa njegov spomin kot višjega pastirja in pravega domoljuba, bo živel zlasti vsled njegovega volila na veke med isterskimi Hrvati in Slovenci kakor tudi Italijani, ker je tako varéno živel, da je prihranil toliko tisočakov za dijaško mladino oboje slovanske in laške narodnosti. Slava mu na veke tudi tam v srečni večnosti! Toliko v popravek resnici na ljubo, da se ne daje več prilike in da se ne bo moglo reči: Glejte, koliki obrekovalci so Slovenci z njih časniki vred.

Akoravno bi želeli isterski Hrvati rajše koga drugega za škofa, ki bi hodil po vsih stopnjah ranjcega Dobrile, ker je bil on vsim svojim vernim brez razlike narodnosti, res to, kar je pomenjalo že njegovo ime, se nadjamo, da tudi g. dr. Flapp, ako je res namenjen zasesti škofovsko Poreško stolico, se ne bo nikdar ravnal po izreku nekega bivšega Poreškega škofa v tem stoletju, ki je uboge tlačene isterske Hrvate tako mrzil, da je dejal: „estirpate la lingua dei cani“, to je, „izkoreninite (uničite) pasji jezik“, menil je namreč hrvaškega. Isti škof žalostnega spomina je imel neki tudi navado reči kadar je prišel domu iz kanoničnega obiskanja: „O kako, kako dobro se zdaj počutim, da sem le daleč proč o teh divjakov!“ (namreč Hrvatov). In če so kje tam res še surovi ljudje, — kdo je pač temu najbolj kriv? Mar ne veljá tudi tukaj pesnikovo vprašanje: „Graf Oerindur, erkläre mir diess Räthsel der Natur?“

Da pa ne morejo vse vladna drevesa rasti ravno v nebesa, razvidimo iz tega, ker je morala Tržaška vlada slednjič vendar-le potrditi č. g. Jožefa Poljšaka za župnika v Pervaciini, kterege se je dolgo obotavljala le zaradi tega potrditi, ker se je kot kaplan resno potegoval za uradovanje v slovenskem jeziku. Nek uradnik se je izrazil, ko mu je bil dotični dekret potrjenja doposlan: „Wir wollten ihn nur etwas hurumzappeln lassen“. Je-li bilo pa to tudi pravično, je pa drugo vprašanje, kajti ako ni bil v prvič potrjen, zakaj pa je zdaj? Mar veljá tudi tu: „Sic volo, sic jubeo, stat pro ratione voluntas?“ — Zdravstvuj vrlit „Slovenec“!

Od Vojnika, 27. marca. (Papirnica.) Predlanskim so se vsled gorskega hlišča naši jarki nagloma napolnili z vodo. Bilo je to zadnje dni junja. Hudiinja, ki ima tik trga svojo strugo, ni mogla več vzprejemati toliko vode, kolikor je iste pritekalo proti hišam, vsled česar je kaluža Vojničanom delala neprijetno podoknico, kjer je morala čakati. A malo pred Vojnikom, kje dober strelaj pred Taborgradom je drzna potočnica raztrgala jezove in razkosala mlin. Lastniku istega je povzročila toliko škode, da mu se ni vredno zdelo podrtine popravljati. Kar je preostalo, to je pozneje razprodal.

Mlinišče s hišo kupila je družbica troje oseb. Ta je namesto mlina napravila tvornico za trdi papir, za bugačico.

Poslopje sicer ni tako prostorno, kakor je na pr. arsenal v Trstu, kjer si po 3000 delavcev kruh služi in kjer se je o svojem času pisatelj teh vrstic mudil skoz celo uro, ogledovaje si prostore in omilovaje uboge kovače, — naša papirnica je majhna in potrebuje samo osem delavcev, vendar si jo je dopisnik danes popoldne prvokrat ogledoval tudi v času ene dobre ure.

Ljubeznjivi solastnik je razkazoval stroje od prvega do zadnjega, od vitla, ki vodo goni v razne cevi, od stružnika pa do valjka, kjer se je že posušena bugačica leščuje, satinuje.

Ko je dopisnikova malenkost prišla, se je poslovodja začel pripravljati, da bo nabrusil že preoglašeni stružnik, to je okrogel kamen za struganje surovega lesa. Dokler se je vršilo to opravilo, so seveda ostali stroji zibali se v brezposlici.

Čez nekoliko trenutkov je kamen imel nove zobé, a tudi živeža, gloda smrekovino in borovino, hlodov, mu ne manjka. Strugovino vzprejema voda ter jo po primernih ovinkih raznaša, dokler zvonček ne naznani, da pripravljena oseba naj valjek odgali odvzemajoč mu po dve beli poli krutega papirja.

Voda in les, to pa brez vsake druge primese, toraj samo voda in les dajata bugačico v tukajšnji papirnici

Domače novice.

(Loterija v prid cerkvi Jezusovega Srca v Ljubljani.) Kakor so časniki že naznanili, bo srečkanje rečne loterije v prid cerkvi Jezusovega Srca

v Ljubljani že 10. maja tekočega leta. Ker ima po osnovi vsa loterija 2000 vrst, in vsaka vrsta en do bitek, je k temu treba 2000 dobitnih reči. — Dasi je tudi društvo resno si prizadevalo mnogo reči v dar dobiti in tudi kupiti, je vendar za uspeh loterije silo imenitno, da se najde še veliko dobrotnikov tega versko-domovinskega dejanja, ki bi hoteli rečno loterijo s podaritvijo dobitnih stvari podpirati. — Vsaka stvar se bo z največjo hvaležnostjo sprejela in mili dar o priliki razglasil. — Dobitkov je že okoli 1000 in so se že začeli razpostavljati v kravji dolini št. 11. Med njimi se nahajajo umetniške reči, zlasti lepe, drage mašne obleke, zvišana po doba: „Jezusa devajo v grob“ iz dvorne Majerjeve naprave za umetnijo v Monakovem, ki velja 120 goldinarjev (kakor podoba križevega pota v cerkvi Jezusovega Sreca), dve prelepi veliki podobi (samostansko delo) s pozlačenim okvirjem, velika podoba Jezusovega Sreca in prečiste Device Marije, mnogo manjših podob 50 cm. visokih, bukve prav lično vezane, in veliko lepinskih stvari. Lepa dobitka sta tudi dva konjiča, in mnogo najlepše drobnice. En konjič sam je vreden 400 gold. V dobitov namenjeno žival bode vsak lahko videl o svojem času tam na dvorišču. — Ker pa še 1000 dobitkov manjka, društvo prijazno prosi vse kupce in obrtnike, velike in male posestnike, in sploh vse dobrotnike, da naj se s kakim dobitkom vdeležujejo rečne loterije versko-domovinskega dejanja cerkve Jezusovega Sreca v Ljubljani. Gotovo bi se še srečke spečale, ko bi se še te-le reči v ta namen darovale: več drobnice, kmetijsko, hišno in kuhinjsko orodje, moka, sladkor, kava in druga jestvina in pijača, — perilo in obleka, blago, solnčniki ali dežniki, koristne in bogoljubne knjige, podobe, lepote, ki se lahko doma pogreša itd. Naj bi vsak, kateri te vrstice bere, kak dar podelil in tudi priporočal drugim, ki morejo in tudi hočejo pomagati. Naj bi zlasti častita duhovščina ne jenjala podpirati tega versko-domovinskega dejanja; ker delo je težavno, pa bo tudi kdaj obilno plačilo za najmanjši dobro delo. Pet sto vrst še ni prodanih! — Dopisi naj se napravijo: Vodstvu rečne loterije v prid cerkvi Jezusovega Sreca v Kravji dolini šte. 11.

(*Modroslovje v slovenskem jeziku*) je začel v tukajšnjem semenišči predavati podvodja g. dr. F. Lampe. Z veseljem pozdravljamo ta korak k napredku posebno iz dveh vzrokov. Kolike pomembe je modroslovje za bogoslovje, spozna vsakdo, ki pomisli, da je modroslovje najbolj trdna podlaga na katero se more sozidavati veličastno poslopje katoliškega bogoslovja. Modroslovje je polje, na katero prihajajo katoličanje kakor inoverci, verniki kakor brezverci, polje, na katerem ima zmagati resnica neresnico, in krščanstvo v zmagonošnjem boji si pridobiti laborov venec. Kaj lepo opisuje važnost modroslovja v sedanjih nejevernih časih veliki papež Leon XIII. v slavnoznani encikliki „Aeterni patris“, v kateri tudi opominja škofe, naj skrbé, da se bogoslovje podučuje na podlagi modroslovja po zgledu angeljskega doktorja sv. Tomaža Akveninskega. Razun tega, da je modroslovje tako važno za bogoslovje, pozdravljamo to izvrstno misel tudi še z narodnega stališča. Vsakega pravega narodnjaka veseli, ko vidi, da prihaja naš mili materni jezik do vedno večje veljave in se ga poslužujejo učenjaki pri tako težkih tvarinah, kakor je modroslovje. Toraj proč z izgovori, da slovenščina nima dosti izrazov! G. dr. Lampetu moramo le čestitati, da je on prvi, ki podučuje modroslovje v slovenščini in mu želimo prav veliko uspeha! Tako se je pridružilo k slovenskemu predavanju cerkvene umetnosti in družih predmetov v Ljubljanskem semenišči tudi še slovensko predavanje modroslovja.

(*Časnikarsko.*) Odgovorno vredništvo uradnega lista „Laibacher Zeitung“ prevzel je z današnjim dnevom njen založnik g. Ottomar Bamberg sam. Glavni vrednik ji je pa menda c. kr. vladni tajnik g. dr. Russ. Trdijo, da bi bil z levičarjem Russom, ki je v državnem zboru stavil predlog o sporazumljenju med Čehi in Nemci, menda v sorodu.

(*Danes dopoldne*) ob 11 uri priseglo je pet Ljubljanskih učiteljev — in novo nastavljena dva mestna slugi.

(*Ljubljanska posadka*) izšla je danes vsa — pešci in topničarji po veliki cesti proti Škofji Loki z godei na čelu na sprehod. Kretali so ravno skozi Šent-Vid, ko se je gorenjski „kofemalin“ v Ljubljano peljal.

(*Voz z nadstropjem*), ki ga ima Rudolfova železnica na progi Trebiž-Ljubljana za popotnike vseh razredov, je posebno v nadstropji tako izboren, da se človek dima najesti mora, če je le Božji.

(*Vkradla sta*) sinoči po osmi uri dva Ljubljanska postopača peku na Bregu — žakelj moke — in sta bila v Salendrovih ulicah — ker sta žakelj proč vrgla, po pekinji zasačena in po mestni straži pozneje prijeta. Kakor smo pozvedili, zbira se ta tatvinska družba v Justinovi žganjariji — na Bregu in dobro bi bilo, da bi slavna mestna policija vse stalne Justinove goste potrebila in iz mesta izgnala, ker se nekaj časa sem nič družega — kakor samo tatvine godijo.

(*Tatov*) ki ljubemu Bogu dneve krađejo, poštene ljudi pa za krajcarje peharijo, še vedno ni konca ne kraja. Cel božji dan kričé po zakajenih šnopsarijah pri frakeljnu „ta kratkega“, ko se pa noč naredi, pa po bolj priprostitih gostilnah stopijo in ondi goste in druge potrebne, ki so iz težkega dnevnega dela k večerji prišli, za krajcarje nadlegujejo. Vsak ima dobrih izgovorov za en sam krajcar več, kakor pa najboljša ciganka za čik tobaka sreče. Prvi je ravno kar prišel iz bolnišnice in „revež“ ne vé, kam bi spat šel, ker nima okroglega v žepu. Drugi že tri dni ni „gorke žlice“ v želodec imel. Tretji ima mrzlico in ne more delati; četrti okreva po hudi vročinski bolezni in je tako slab, da komaj stoji, v resnici ga pa le šnops tako lomi zdaj naprej zdaj nazaj, da revež kar omaguje. Najbolj se pa to ob sobotih čuti. V petek se ti potepuhi vendarle podvzajajo in okoli dobrih ljudi stopijo, da si nekaj krajcarjev naberejo. Ali bi ne bilo pametno, ko bi vsak gospodar tacemu postopaču mesto krajcarja rajši matiko v roke stisnil? Dela je sedaj za pridne roke na ostajenje, delavcev pa primanjkuje.

(*Le pet ur hodá od Ljubljane na Gorenjsko*) in kakošen razloček v naravi in toploti. Komur je bila včeraj priložnost, da je opoldne na „Gorenjca“ sedel in vsaj do Loke ali do Kranja drknil, prepričal se je lahko na svoje oči, koliko je v Ljubljani zbujajoča se narava bolj razvita, kakor pa — recimo — po Kranjskem okraji. Med tem ko po Ljubljani divji kostanj že zeleni in drugo bolj zgodno grmovje po dvorskem vrtu že zeleno stoji, so se po Gorenjskem še le popki napenjati jeli.

Razne reči.

— Iz Kamnika se nam poroča, da razsajajo koze v gojski fari, ki se razteza po gorah ob štajarski meji. Ker niso bolezni precej naznanili, je nekoliko ljudi že umrlo, predno je prišla zdravniška pomoč. Kamniški zdravnik, ki oskrbuje bolnike, opazuje, da je bolezen pri onih, ki si niso dali v mladosti staviti koz, veliko hujša, nego pri onih, ki jih imajo stavljene. Res čudno, da še v tako visokih krajih razsaja kužna bolezen, ker se nikakor ne morejo pritožiti, da nimajo čistega zraka!

— Nekoliko drobtin iz življenja svetega očeta Leona XIII. Papež vstanejo vsak dan ob pol sedmih. Na to papež v svoji kapelici mašuje in so potem še pri drugi sv. maši. K zajutreu imajo le kavo in mleko. Po zajutreu je posvet se tajnikom monsign. Bocali in Laurenzi o vseh važnih dnevnih vprašanjih, ktera jim iz došlih pisem naznanita. Ob eni je kosilo, obstoječe iz rižove juhe, nekoliko lahke pečenke in nekaj opečenega mesa, ter pijejo nekoliko vina Bordeaux, ktere ga jim neki nunski samostan iz Francoskega pošilja. Po kosilu papež poldrugo uro počivajo in ta počitek je potreben, ker več noči so brez spanja. Kakor je ravno vreme, se papež potem nekoliko sprehajajo ali po vrtu ali pa po galerijah. Vrnivši se, sprejemajo v Rim došle škofe ali pa druge člane rimske cerkvi zvestega plemstva. Ob 10. uri gredó v svojo sobo, kjer še do polnoči čujejo. Kaj takrat delajo, nihče ne ve. Eni pravijo, da molijo, drugi pa, da premišlujejo. Le toliko se ve, da ne pišejo, ker pišejo sploh malo, ker se jim roka trese. To je tudi vzrok, da je težko njihov lastnorčni podpis dobiti in pa tudi zato ne, ker se bojijo, da bi kdo z njihovim podpisom kake barantije ne začel. Odločno so tudi zoper vse tako imenovane „spominke“. Ko so nekdanj dali svoje pantofeljne, na kterih se je vezanje nekoliko razpletlo, popraviti in so mesto tistih nazaj dobili čisto nove, so bili nevoljni, da so prejšnji kar zginili brez vsakega sledu, ter so svojim ljudem tisto izmeno večkrat očitali, da jim je enkrat za vselej veselje prešlo, še kaj enacega storiti. Za časa papeža Pija IX. se je večkrat prigodilo, da jim je kak romar prinesel novo kapico, ter prosil za njo ponošeno, kar so Pij vedno radi uslišali. Pri Leonu je to neka opatica poskusila, toda brez uspeha. Sv. oče ne marajo, da bi se njihove reči po svetu raznašale. Iskreno ljubijo svoje rojstno mesto Carpineto,

kteremu so že mnogo svojega premoženja žrtvovali. Za novo žensko šolo so dali 200.000 frankov. Ravno tako so dali ondi tri cerkve popraviti, eno novo zidati in observatorij postaviti, kjer se sedaj brat grof Ludovico Pecci z zvezdoslovjem peča. Rodovina grofa Pecci-ja vsa jako dolgo živi in tudi sv. oče so jako vstrajni kljub navidezni slabosti. Njihovo zdravje največ britkosti spodkopujejo, kterim se v večnem boji s sovražniki „ecclesiae militantis“ ne morejo izogniti in ktere se ravno sedaj jako množé. Ako v tem oziru kaj neprijetnega zvedó, žalostno pravijo: „Questo non! questo non!“ (tega ne!) Žalibog, da imajo Leon XIII. le premnogokrat priložnost ti dve besedici spregovoriti.

Telegrami.

Cincinati, 31. marca Nastali so novi neredi. Množica zažgala je sodnijsko in druga poslopja ter je branila gasiti, dokler ni bilo vojakov, ki so morali na razgrajalce streljati. 100 nerodnežev so postrelili, 300 so jih pa hudo ranili. Topove, ktere je uporna množica odvzela vojakom, ji je policija zopet pobrala in ljudi razpodila.

London, 31. marca. „Observerji“ se iz Kahire brzogavi, da je Gordon 16. t. m. iz Chartuma z nekaj Egipčani nad sovražnika planil. Egipčanov se je menda neznano velik strah polastil in so zbežali. Gordon se je moral umakniti v Chartum.

Umrli so:

28. marca. Franc Ferd. Keki, umirovljeni c. k. major, 52 let, Rimska cesta št. 2, vsled raka na jeziku. — Anton Kumer, paznik v posilni delavnici, 45 let, Poljanska cesta št. 55, kron. pljučna tuberkuloza. — Julij Klemenc, mesar, 33 let, Poljanski nasip št. 10, pljučnica. — Helena Sever, gostija, 79 let, Kravja dolina št. 11, Marasmus senilis.

Tuji.

28. marca.

Pri **Malič:** Odendal, Schindler, Kralowsky, Schulhof, Kirschbaumer, Lederer, Hirsch in Markus, kupci, z Dunaja. — Koppstein, kupec, iz Siska.

Pri **Stonu:** D. Schreier, tovarnar, z Dunaja. — Frano Mahatsch in M. Seheps, kupca, z Dunaja. — Karl Prilesnik, zasebnik. — Ferd. Knotz, izdelovalec, vozov, iz Gradca. — Leop. Schlesinger, iz Maribora. — Frane pl. Scholz, posestnik s soprogo, iz Zagreba. — Štefan Scholz, konditor, iz Zagreba. — Ignacij Csilleg, zasebnik, iz Reke. — Karl Burghart, c. k. dvorni speditör, iz Vidma.

Eksekutivne dražbe.

2. aprila. 1. e. dzb. pos. Anton Kotnik iz Čilpah 330 gl. Mokronog. — 1. e. dzb. pos. Franc Orešnik iz Sbir 3953 gl. Mokronog.

Dunajska borza.

29. marca.

Papirna renta po 100 gl.	80 gl. 05	kr.
Sreberna	81	05
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101	90
Papirna renta, davka prosta	95	40
Ogerska zlata renta 6%	121	50
„ „ 4%	91	60
„ papirna renta 5%	88	50
Kreditne akeje	160 gl. 321	90
Akeje anglo-avstr. banke	200 gl. 116	40
„ avstr.-ogerske banke	843	—
Länderbanke	112	50
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	575	—
„ državne železnice	316	50
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	236	60
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. 123	80
4% „ „ „ 1860	500	136
Državne srečke iz l. 1864	100	170
„ „ 1864	50	170
Kreditne srečke	100	174
Ljubljanske srečke	20	23
Rudolfove srečke	10	—
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	107	80
„ Ferdinandove sev.	105	75
5% štajarske zemljišč. odvez. obligac.	104	50
London	121	30
Srebro	—	—
Ces. cekini	5	68
Francoski napoleond.	9	61
Nemške marke	59	25

Javna zahvala.

Deputacijam raznih slovenskih društev, slovenskim društvom sploh, gospodu govorniku Cegnarju, pevcem, drugi gospodi in mnogobrojnemu narodu, izrečemo s tem za vdeležbo pri pogrebu, za prekrasno petje, za mnogoštevilne vence in za vse druge dokaze ljubezni do našega rajncega očeta, gospoda Jovana Vesel-Koseskega svojo najtoplejšo zahvalo.

V Trstu, 29. marca 1884.

Rodbina Vesel.